

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 5. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

A külföldön működő hétvégi magyar iskolák tanárai tanácskoznak a Balassi Intézetben

A külföldön működő hétvégi magyar iskolák pedagógusai számára rendeztek konferenciát pénteken a Külgazdasági és Külügyminisztérium - Balassi Intézetben, Budapesten. A tanácskozás része egy csütörtökön kezdődött négynapos módszertani továbbképzésnek, amelyet hatodik alkalommal szervezett meg a Balassi Intézet. A pénteki eseményen Hammerstein Judit külföldi magyar intézetekért és nemzetközi oktatási kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár hangsúlyozta: a találkozóra a világ 14 országából, köztük Németországból, Szlovákiából, Észtországból, Törökországból, Ciprusról, Spanyolországból és az Egyesült Államokból érkeztek olyan pedagógusok, akik önkéntes munkaként, a saját szabadidejüket áldozzák fel azért, hogy segítsék a diaszpóramagyarság identitásának megőrzését. Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár előadásában hangsúlyozta: 2010-ben alapvetően változott a magyar kormány szemléletmódja a diaszpórában élő magyarság tekintetében. Míg 2009-ben 9,1 milliárd forintot fordított a magyar kormány nemzetpolitikai célokra, 2018-ra ez az összeg csaknem 100 milliárd forintra emelkedett. Mára a magyarság is világnemzetté vált, összesen mintegy 2,5 millió fő a diaszpórában élő magyarok száma. Hozzátette: a kormány felmérése szerint 213 hétvégi magyar iskola működik szerte a világban, Hawaiitól a Dél-Afrikai Köztársaságig. Több mint 110 iskola visszajelzése alapján 85 százalékukban heti kétheti rendszerességgel zajlik az oktatás.

Németh Zsolt: a kisebbségi nyelvek védelmével foglalkozó ET-jelentés elfogadása mérföldkő az európai jogvédelemben

A regionális és kisebbségi nyelvek védelmével és támogatásával foglalkozó ET-jelentés elfogadása mérföldkő az európai kisebbségi jogvédelem területén – jelentette ki Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke. Németh Zsolt elmondta, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének egyhetes ülészakán kiemelt hangsúllyal szerepelt a kárpátaljai magyar kisebbség helyzete. A Hoffmann Rózsa KDNP-s országgyűlési képviselő által bemutatott, kedden elfogadott jelentés további normákat vezet be a kisebbségek védelme érdekében, amelyek remények szerint az Európa Tanács által 1992-ben elfogadott Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának részévé válnak. A nyelvi karta kisebbségi jogvédelemi eszközként - amely az elmúlt 25 éves fennállása alatt is nagymértékben segítette a nyelvi jogok érvényesülését a külhoni magyarok számára – egyebek mellett a helyi második hivatalos nyelv bevezetése által a sűrűn lakott magyar területeken további fontos előrelépés lehet a kisebbségi nyelvhasználat elősegítésében. A fideszes politikus elmondta, hogy a tanácskozáson Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar

Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke tájékoztatást adott arról, hogy az új ukrán oktatási törvényen túlmenően egy úgynevezett etno-politikai stratégia elfogadását tervezi Kijev, amely újabb aggodalmakat kelt a kárpátaljai magyarságban.

Mátyás királyunk integráló szerepét hangsúlyozták Kolozsvárott

Hunyadi Mátyás népeket összefogó szerepét hangsúlyozták a Mátyás király-émlékév tanácsadó testületének tagjai a Kolozsvárra összehívott első tanácskozásukat követően tartott sajtótájékoztatójukon, Mátyás király szülőházában. Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke, az emlékév ötletadója úgy vélekedett, hogy Mátyás alakja összekapcsolja Közép-Európa népeit, és azt az erős magyar államot mutatja fel, amely megvédte Európát az Oszmán Birodalom terjeszkedésétől, továbbá példát mutatott a kultúrában. Gaál Gergely országgyűlési képviselő, a tanácsadó testület elnöke azt hangsúlyozta, hogy nem öncélú az emlékezés, hiszen a magyar nemzeti identitás két legfontosabb alapja a közös anyanyelv és a közös történelem. A sajtótájékoztatón házigazdaként megszólaló Mile Lajos, Magyarország kolozsvári főkonzulja kijelentette, hogy Mátyás király szellemi örökségének mind a románok, mind a magyarok birtokosai. Hozzátette: Mátyás a maga korában integráló erő volt, és lehet, hogy ma is az tud lenni. Csibi Krisztina, a budapesti Magyarság Háza igazgatója elmondta, hogy az emlékév keretében Erdélynek és Kolozsvárnak is kiemelt szerepe lesz. Az emlékév erdélyi nyitórendezvényének a kolozsvári Mátyás-napokat tekintik, amelyeket 26. alkalommal szervez meg február 23. és 25. között a kolozsvári Amaryllis Társaság. Az emlékév zárórendezvényét szeptemberben a Hunyad megyei magyar napok keretében tartják.

Liviu Dragnea elhatárolódott Tudose „fellógató” kijelentésétől

Nyilvánosan elhatárolódott a maga és alakulata nevében Liviu Dragnea, a kormánykoalíció vezető erejét képező Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke kedden Mihai Tudose volt miniszterelnök magyarokat fenyegető korábbi nyilatkozatától. Dragnea az RMDSZ képviselőivel folytatott egyeztetés után a parlamenti folyosón várakozó újságírók előtt azzal magyarázta eddigi hallgatását, hogy Tudose nyilatkozatának elhangzásakor nem akarta a PSD-n belüli akkori feszültséget befolyásolni. „Nagyon feszült volt a helyzet, de most nyilvánosan is kijelentem, elhatárolódunk ezektől a nyilatkozatoktól, nem értünk egyet a halálbüntetés bevezetésével (...) Még ha mást is akart kifejezni, a hatása pusztító volt. (...) A centenárius éve van, és mindannyian kezdeményezhetünk olyan projekteket, amelyek összekapcsolnak bennünket (...) Nagyon könnyű botrányt csinálni és vizsályt szítani” – idézte Dragneát az Agerpres hírügynökség. A politikus hozzátette, hogy az autonómia témája nem került szóba a keddi egyeztetés során.

Új dokumentumokat publikáltak Moszkvában a felvidéki magyarság kitelepítésének diplomáciai hátteréről

A felvidéki magyarság kitelepítésének történetét árnyaló, Moszkva, Budapest, Prága és Pozsony hét évtizeddel ezelőtti kendőzetlen álláspontját feltáró dokumentumkötetet mutattak be a Moszkvai Magyar Kulturális Intézetben. A magyar nemzeti kisebbség Csehszlovákiában az államközi kapcsolatok kontextusában című kötet 1944 és 1951 között született, főképp az orosz külügyminisztérium és Oroszország Társadalompolitikai Történelmi Állami Levéltára irattárából származó 116 dokumentum közül 83-at először hoztak nyilvánosságra. A kötet összeállításában Oroszország Tudományos Akadémiája Szlavisztikai Intézetének és a Moszkvai Magyar Levéltári Intézet munkatársai vettek részt. Kosztricz Anna moszkvai magyar levéltári delegátus az MTI-nek pénteken nyilatkozva felhívta a figyelmet a kitelepítéssel kapcsolatos szovjet álláspont módosulására. „Miközben Moszkva 1945-től kezdve mindenben támogatta a csehszlovák kormányt a magyarok kitelepítésében és jogainak korlátozásában, 1946-47-ben valamelyest megváltozott a szovjet politikának a helyzethez való viszonyulása. A dolog érdekessége, hogy Moszkva nem a csehszlovák, hanem szlovák vezetés magatartását kifogásolta” – mondta. Felhívta a figyelmet Nyikolaj Novikov szovjet diplomatának Sztyeapan Kirszanovhoz, a moszkvai külügyminisztérium 4. európai osztálya vezetőjéhez Pozsonyból 1949. november 25-én intézett titkos feljegyzésére, amelyben a szerző egyebek között rámutatott, a magyarok kampányszerű kitelepítése nem az osztály-, hanem nemzeti alapon folyt, és az eljárást „nyilvánvalóan nacionalista természetűnek” minősítette.

Nagyobb figyelmet a nemzeti kisebbségi jogoknak

Kovács Elvirát, a Vajdasági Magyar Szövetség parlamenti képviselőjét Strasbourgban megválasztották az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése esélyegyenlőségi és megkülönböztetésmentességi bizottságának elnökévé, kedden már át is vette a tisztségét. A Magyar Szónak nyilatkozva elmondta, elnöklése során mindenképp a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény körüli kérdéskörrel szeretne behatóbban foglalkozni. „Javasolni is fogom már az első egyeztetésen a titkárságnak, hogy ne csak azokra a tagállamokra fektessük a hangsúlyt, amelyek még esetleg nem ratifikálták a kisebbségi keretegyezményt, hanem kísérjük figyelemmel azokat is, amelyek már ratifikálták: hogyan alkalmazzák az egyezményt, illetve a gyakorlatban ebből milyen

haszon származott, vagy ha nem alkalmazzák, milyen kár adódott belőle. A jövőben ilyen irányban szeretnék egy újabb jelentést a bizottság keretében” – mutatott rá.

Jogi garancia kell arra, hogy az ukrán kormány konzultál a kárpátaljai magyarokkal

Jogi garancia kell arra, hogy az új oktatási törvényt Ukrajna nem kezdi el végrehajtani, amíg nem születik arról megállapodás a helyi magyar közösséggel - mondta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerdán Párizsban, a rendkívüli magyar-ukrán-amerikai háromoldalú találkozón. "Olyan törvényt nem hajthat végre Ukrajna az oktatás vonatkozásában, amelyről nem állapodott meg a magyar nemzeti közösség képviselőivel. Az ígéret kevés, nekünk erre jogi garanciák kellenek" - fogalmazott Szijjártó. "Arra van szükség, hogy az ukrán kormány olyan jogi kötőerővel bíró döntést hozzon, amely világossá teszi, hogy mindaddig nem kezdődik meg a végrehajtása ennek a törvénynek, amíg a konzultációk a magyar nemzetközösséggel sikeresen le nem zárultak" - tette hozzá. A külgazdasági és külügyminiszter szerint "hazug beállítás" az, hogy kétoldalú ukrán-magyar ügyről lenne szó. Az új oktatási törvény elfogadásával Ukrajna "a legalapvetőbb kisebbségvédelmi nemzetközi normákat sértette meg", egyebek mellett az Európai Unió és az Európa Tanács előírásait a kisebbségek védelméről, valamint az Ukrajna által vállalt akciótervet a NATO keretei között - hívta fel a figyelmet. A miniszter jelezte, hogy Magyarország álláspontja teljes egészében egybeesik az Európai Unió és az Európa Tanács elvárásaival, és Magyarország mindenképpen megoldást szeretne, mégpedig olyat, amely a kárpátaljai magyar közösség számára kedvező.

Kanyaró elleni oltóanyagot adott át gyorssegélyként Grezsa István Kárpátalján

Kanyaró elleni nyolcezer adag oltóanyagot adott át a magyar kormány humanitárius gyorssegélyként több mint 100 millió forint értékben Grezsa István, Kárpátaljáért felelős kormánybiztos pénteken Ungváron az Ukrán Vöröskereszt Kárpátalja megyei szervezetének. A kormánybiztos a szállítmány átadása alkalmából tartott sajtótájékoztatón hangsúlyozta: a magyar kormány nagyon gyorsan reagált Hennagyij Moszkal kárpátaljai kormányzó szerdán elhangzott kérésére, és Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere gyors intézkedésének köszönhetően alig három napon belül sikerült Kárpátaljára juttatni a világ egyik legkorszerűbb, kanyaró elleni vakcinájából álló, 104 millió forint összértékű, nyolcezer adagos szállítmányt. Hozzátette: abból az elvből kiindulva, hogy kétszer ad, aki gyorsan ad, Magyarország ezúttal is bizonyította, hogy a kapcsolatok megromlása ellenére is megbízható partnere Ukrajnának.